

Hydevadvej 12, 6230 Rødekro
www.mayday-info.dk

13/11/2020

Til Sundheds- og Ældreministeriet
Enhed: SUNDJUR
Sagsbeh.: DEPFRE
Koordineret med:
Sagsnr.: 2007933
Dok. nr.: 1420375
Dato: 09-10-2020

Høringssvar til

Udkast til Forslag til Lov om epidemier m.v. (epidemiloven)

May Day har i mere end 25 år været en dansk borgerrettighedsorganisation på sundhedsområdet. Det er derfor med stor interesse, vi læser udkastet til ny epidemilov, fordi en sådan lov naturligvis må indeholde visse muligheder for at indskrænke den personlige frihed, når samfundet trues på livet af en smitsom sygdom.

I en situation som den nuværende Covid-19-krise har vi imidlertid set en uforholdsmæssig brug af magt og indskrænkning af frihedsrettigheder, som overhovedet ikke står i forhold til sygdomsbelastningen. Den aktuelle pandemi har ikke kunnet måles i dødeligheden over det sidste halve år. Ifølge Danmarks Statistik har totaldødeligheden tværtimod været lavere, end gennemsnittet for de sidste 19 år, og den absolut laveste siden 2015.

I lyset af den uforholdsmæssige magtanvendelse taget i brug ved den nuværende pandemi, frygter vi, at denne epidemilov vil kunne bringes i anvendelse ved enhver influenzaepidemi (der som oftest har større dødelighed), så den i realiteten er gældende hvert år fra oktober til marts.

Da lovforslaget ingenlunde er forbeholdt livstruende epidemier, men tværtimod kan bringes i anvendelse, blot "vigtige samfundsfunktioner" er truede, finder vi de påtænkte muligheder for tvang helt uacceptable i en retsstat.

Flere steder bruges udtrykket "alment farlig eller samfundskritisk sygdom".

Dette "eller" er overflødig, da "Samfundskritisk sygdom" i §2, stk.4 defineres som alment farlig. Et "eller" her vil kunne medføre betydeligt misbrug ved ufarlige, men smitsomme sygdomme som for eksempel den årlige influenzaepidemi.

Desuden ser vi med stor bekymring på, at indgreb i frihedsrettighederne kan gennemføres uden om Folketingets demokratiske kontrol. Ministeren og diverse styrelser får med dette lovforslag uhørt store beføjelser til administrativt at udmønte lovens tvangsbestemmelser. Sådanne tiltag bør under ingen omstændigheder overlades til en minister, som for det første ikke har faglig indsigt eller forståelse for de rette proportioner ved farlig sygdom og for det andet kan blive vildledt mere end vejledt, uden at Folketinget eller offentligheden kan kontrollere kilderne og den bagvedliggende evidens for sygdommens farlighed.

Specielt må vi anholde følgende formuleringer:

§2 stk. 4

"Ved en samfundskritisk sygdom forstås en alment farlig sygdom, hvis udbredelse medfører eller risikerer at medføre alvorlige forstyrrelser af vigtige samfundsfunktioner."

Det foruroligende i ovenstående er, at definitionen i alt for høj grad er overladt til fortolkning. Set i lyset af myndighedernes nuværende vurdering af COVID-19's farlighed har vi ikke tillid til, at ministeren eller en styrelse vil være i stand til at foretage de rette vurderinger. Definitionen må ændres, så den mere præcist udtrykker, at det skal dreje sig om en særdeles alvorlig trussel om total udradering af større dele af samfundet som fx under et krigslignende angreb med biologiske våben e.l. Og beslutningen skal ikke ligge under ministeren alene, men skal være underlagt parlamentarisk kontrol.

Formuleringen "risikerer at medføre" kan vi ikke acceptere, da den også i for høj grad er overladt til fortolkning.

Kapitel 2, § 4, stk. 2. Sidste linje: Her bør tilføjes en dommer som ledende medlem af den påtænkte epidemikommission. Desuden bør rådet bestå af flere læger og specialister samt et medlem fra Etisk Råd.

Kapitel 3, § 10: Det bør specificeres, om tvangsindlæggelsen kræver lægelig medvirken, og om den er på gule eller røde papirer, eller om der skal tilføjes en 3. farve. Desuden bør sætningen "eller som formodes" fjernes. Det er uhørt, at man ønsker beføjelse til at tvangsindlægge og tvangsbehandle en patient med en "formodet" sygdom. Hvordan tages der vare på patientens rettigheder i det tilfælde? Man risikerer, at behandling, der er utestet eller undertestet, skader mere end ingen behandling. Desuden må patienten have klageadgang, hvilket loven skal beskrive.

Stk. 2 med fortsat forlængelse på 4 uger ad gangen giver mulighed for uendelig forlængelse (frihedsberøvelse), hvilket er helt uacceptabelt.

Kapitel 3, § 14. Tvangsbehandling bør aldrig kunne finde sted i et retssamfund. Hvis en patient modsætter sig behandling, må eneste lovlige tvangstiltag være isolation.

Kapitel 3, § 15. med bemærkning 2.3.7.1.: Tvangsvaccination bør aldrig kunne finde sted i et retssamfund. Magtanvendelse som fastholdelse under tvangsvaccination bør aldrig kunne finde sted i et retssamfund.

Kapitel 3, §§ 14, 15, 16, 17 og 18 samt bemærkning 2.3.7.1.: Sundheds- og ældreministeren samt Styrelsen for patientsikkerhed tillægges her autonome magtbeføjelser, uden domstolsprøvelse, om tvangsbehandling og tvangsvaccination evt. gennemtvunget ved Politiets hjælp. Dette er uhørt i et retssamfund.

Kapitel 6 § 42 Stk. 2. Så alvorlige tiltag som at lukke hele virksomheder bør ikke ske kun på grund af en "smitsom sygdom" og bør ikke kunne besluttes af en Styrelse. Det vil give Styrelsen magt til at udradere et helt eller evt. flere erhverv uden nogen form for demokratisk kontrol. Den slags foranstaltninger skal gennem Folketinget til almindelig behandling.

Kap. 7 § 43 st. 2 om videregivelse af oplysninger fra patientjournaler. Vi må kræve, at patienten bliver informeret og giver samtykke til evt. deling af patientdata.

Belært af erfaringen fra den nuværende pandemihåndtering må vi opfordre til, at mange flere beføjelser overføres til demokratisk gennemskuelse og kontrol, at Folketinget i meget større omfang inddrages, samt at mulighed for aktindsigt i forbindelse med en (påstået) pandemi eller såkaldt samfundskritisk sygdom udvides og gøres let tilgængelig.

Charlotte Ryø

pbv.

Oplysningsforbundet May Day
Hydevadvej 12, Hønkys, DK-6230 Rødekro
www.mayday-info.dk